

Themavergadering 'Voorkomen oudervervreemding/ouderverstoting'

Aanwezig: *Pedro van Dijk, Hassan Goma, Willemijn Barth, Gert de Jong, Anne Marie Ruijter, directeur Sascha Ruster, beleidsmedewerkers Booy 't Hart en Sil van Beekum, juriste Gieke Ijpelaar, gedragsdeskundige Elise Ratering, Marlon en Kaylee van Villa Pinedo, Sipke Baarsma De Passage, Patrick Damhuis Herken Ouderverstoting, Erik van der Waal Herverbinden en Bas van t Hof Vaderkenniscentrum.*

Opening

Alle aanwezigen stellen zich voor. Patrick geeft aan dat iedereen 'in het veld' wakker moet worden geschopt dat en het lang duurt voordat er vooruitgang wordt geboekt op dit thema.

Sascha Ruster haakt daar in haar welkomstwoord op in door te verklaren dat de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) niet wakker geschopt hoeft te worden en reeds langere tijd actief werkt aan deze thematiek in de dagelijkse casuïstiek, professionaliteitsbevordering en ook met ervaringsdeskundigen de dialoog aangaat. Zij benadrukt het belang van een gesprek als vandaag waarin de RvdK met zijn cliëntenraad en een vertegenwoordiging van belangengroepen dit thema aan de orde stelt Oudervervreemding/ouderverstoting/ouderonthechting kent vele namen en vormen en mag beschouwd als een vorm van kindermishandeling. Onderzoek hiernaar is nodig. Taak van de RvdK: voorkomen, keren en opheffen van ontwikkelingsbedreiging bij kinderen. Dus ook als het een situatie van ouderverstoting betreft. En we zijn hierin met elkaar lerend.

Beschouwing

Sietske Dijkstra, inhoudsdeskundige relationele en sociale veiligheid en bestuurslid Parental Alienation Study Group houdt een beschouwing. De groep is verdeeld over de beschouwing; een deel is niet tevreden, een deel is neutraal en een deel is positief.

Stellingen

A: Oudervervreemding/verstoting is geen kindsyndroom.

B: Oudervervreemding/verstoting is een proces dat klein begint en groot eindigt.

C: De stem van het kind is altijd leidend, ook bij oudervervreemding/verstoting.

GROEP I

Groep I heeft gekozen voor stelling B. Zij vinden dat bij oudervervreemding/verstoting snel handelen nodig is, er moet direct een herstelplan worden opgesteld. Dat moet worden gemonitord en goed worden gehandhaafd.

Het besef moet er zijn dat tussen de uitvoering (van hulpverlener tot rechter) en datgene dat de wetgever wil bereiken veel mogelijk is. Er moet altijd contact blijven tussen kind en ouder. Afwijzen van een ouder door een kind is niet aangeboren.

Er wordt nadrukkelijk gewezen op het belang van de nulmeting/masie (waar in de groep de meningen verdeeld over zijn), en op de geregeld ervaren onprofessionaliteit van de hulpverlening die teveel pappen en nathouden, op naleving van de omgangsregeling en controle daarop.

Het opstellen van een herstelplan door een herstelteam bestaande uit specialisten, die bevoegdheid en doorzettingsmacht hebben om te komen tot duurzame interventies, uitgaande van eigen kracht.

GROEP II

Groep II heeft gekozen voor stelling C. De stem van het kind in letterlijke zin 'wat zegt het kind' en in figuurlijke zin 'wat bedoelt het kind' en 'wat betekent deze situatie voor het kind'.

Het kind raakt in de strijd tussen zijn ouders verward en voelt zich op een gegeven moment gedwongen om een keuze te maken. Het is belangrijk om een kind te horen om erachter te komen wat er achter deze keuze/vraagstelling zit. Het kind is loyaal aan beide ouders en het is een onmogelijke 'beslissing' om te kiezen tussen een van hen. Het vraagt ook veel van een kind om jarenlang in een situatie te leven waarin je ouders elkaar niet meer accepteren.

Er moet meer onderzoek komen naar de beschuldigingen die in de strijd tussen ouders over en weer worden geuit en de situatie waarin die beschuldigingen worden gedaan.

'Het kind wordt de rode draad in het (eigen) leven als het gedwongen wordt zijn stem te laten horen'.

Beter is het woord situatie te gebruiken in plaats van strijd.

De rechter schort de omgangsregeling soms op na beschuldigingen die zijn gedaan, zonder gronden, zonder dat er is onderzocht wat er feitelijk aan de hand is. Belangrijk is altijd contact te behouden, het kind hierin te (onder)steunen.

GROEP III

Groep III heeft gekozen voor stelling C. De groep vindt dat het voorkomen van oudervervreemding/verstoting start bij bewustwording. De maatschappij is zich nog weinig bewust van het thema. Er zou veel meer aandacht voor moeten zijn door het voeren van campagne of door middel van themabesprekingen. Bewustwording in het systeem is ook belangrijk: wat is de context van oudervervreemding/verstoting, analyseer de situatie. Ook wordt aangegeven dat oudervervreemding/verstoting al voor dat de situatie bij de RvdK in beeld komt signaleerd moet zijn. Eenmaal bij de RvdK is de situatie al verhard en moeilijk om te keren.

Wat neemt de RvdK mee uit dit gesprek?

- Bewustwording, kennis en kunde van oudervervreemding/verstoting is belangrijk, zowel bij de RvdK als in de maatschappij.
- Belang van maatwerk. Elk systeem vraagt om een goede analyse en eigen strategie. Zorg voor een herstelplan op maat. Er zijn diverse oplossingen mogelijk, iedere situatie is anders.
- Naleving van de omgangsregels en het advies hiertoe is ook maatwerk.
- Luisteren naar 'de stem van het kind' en ontdek de betekenis van de situatie voor dit kind; Het kind is loyaal aan beide ouders. Organiseer daarom in een vroeg stadium een netwerkberaad, bekijk het systeem om het kind heen om erachter te komen wat er aan de hand is.
- Werken aan de (jeugd)trauma's bij de ouders, om intergenerationeel doorwerken te voorkomen.
- Analyseren van casuïstiek en hiervan leren. Blijvend investeren in het deskundigheid en opleiding van medewerkers.
- Investeren in preventie.